

Collegebesluit

Collegevergadering: 13 februari 2024

Zaaknummer : 1232040
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024

Kernboodschap

Het college stemt in met het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024 en vraagt de commissie Middelen om haar zienswijze te geven op de voorgestelde acties uit het Uitvoeringsprogramma 2024. Dit uitvoeringsprogramma past binnen de vastgestelde kaders van de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024. Eind 2024 wordt een nieuw meerjarig Uitvoeringsprogramma met een structurele financiële vraag opgesteld en aangeboden aan de raad.

Besluit B&W

1. In te stemmen met het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024.
2. Het Uitvoeringsprogramma voor te leggen aan de commissie Middelen om haar zienswijze te geven op de voorgestelde acties uit dit Uitvoeringsprogramma 2024 (B-stuk).

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Dit besluit past binnen afspraken uit:

- Nationale Klimaatwet
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024
- Coalitieakkoord 2022-2026

Bevoegdheid

Het college is bevoegd tot het nemen van dit besluit op grond van de gemeentewet artikel 160 lid 2. De raad heeft eerder de (financiële) kaders vastgesteld in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 en in het Energiepact Heemstede.

Bestuurlijke achtergrond

Dit besluit past binnen de nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 (hierna de Nota). Deze is door de gemeenteraad vastgesteld op 23 april 2020. Hierin zijn kaders vastgelegd waarbinnen projecten, acties en beleid worden uitgevoerd om de duurzaamheidsdoelstellingen te halen. In de Nota is opgenomen dat telkens een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma wordt opgesteld. De keuze om voor 2024 een jaarlijks uitvoeringsprogramma op te stellen is ten eerste gemaakt vanwege de onzekerheid die de aankondiging van de netcongestie in onze regio (op 18 oktober 2023) met zich meebrengt. Ten tweede is op dit moment nog onduidelijkheid over de continuïteit van het landelijk klimaatbeleid. Als hier meer duidelijkheid over is, kan in 2024 een nieuw vierjarig uitvoeringsprogramma worden. Dit nieuwe vierjarige uitvoeringsprogramma is de basis waarmee structureel duurzaamheidsbudget wordt gevraagd voor de komende jaren.

Op 21 december 2022 is het Energiepact Heemstede vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin zijn kaders opgenomen over het versnellen van de verduurzaming in Heemstede. Een aantal projecten dat in 2024 wordt uitgevoerd komt ten laste van het Energiepact Heemstede. Voor deze projecten is al of wordt nog een besluit aan de raad voorgelegd om middelen uit het Energiepact beschikbaar te stellen.

Op 5 september 2023 heeft het college ingestemd met het monitoringsverslag Heemstede Duurzaam 2023. Hierin is per thema weergegeven hoever we staan met het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen. Uit de monitor blijkt dat met het huidige tempo de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen niet worden gehaald in Heemstede. Daarom is in dit uitvoeringsprogramma ingezet op versnellen en focus aanbrengen op projecten waar het meeste resultaat wordt behaald. In bijlage 2 vindt u voor de volledigheid het monitoringsverslag Heemstede Duurzaam 2023.

Motivering

Het beleid Duurzaam Heemstede is een meerjarig programma waarin de vijf relevante duurzaamheidsthema's integraal zijn opgenomen. De thema's energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, ecologie en duurzame mobiliteit kennen allen eigen wettelijke kaders die relevant zijn voor dit Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024. Op basis van de gestelde doelen voor de vijf thema's en de resultaten uit het tussentijds monitoringsverslag 2023 is dit Uitvoeringsprogramma voor het jaar 2024 opgesteld.

We vragen de commissie Middelen om een zienswijze te geven over de volledigheid van de acties en projecten binnen de eerder vastgestelde kaders. De belangrijkste acties en projecten (niet uitputtend) uit het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam voor 2024 zijn hieronder opgesomd:

Energietransitie

- Het warmtebronnenonderzoek
- Het onderzoek naar innovatieve oplossingen in het kader van de netcongestie

Circulaire Economie

- Containertuintjes aanleggen

Ecologie

- Ecologisch onderzoek
- Het vergroenen van schoolpleinen

Klimaatadaptatie

- Versnellen van 3/30/300 norm
- Het in gebruik nemen van de Tegeltaxi

Duurzame mobiliteit

- Onderzoek naar de haalbaarheid van de zogenaamde 'white label' vuilniswagen in de winkelgebieden

Ook worden veel lopende acties en projecten uitgevoerd zoals de inzet van de energiecoaches van HeemSteadsDuurzamer en het uitrollen van de laadinfrastructuur in Heemstede.

Andere lopende projecten die in Heemstede worden uitgevoerd zijn vanuit landelijke en provinciale programma's en dragen bij aan het versneld verduurzamen van de gebouwde omgeving in Heemstede. Het gaat hierbij om de volgende regelingen:

- Specifieke uitkering Energiearmoede (SpUk Energiearmoede)
- Specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatieprogramma (SpUk LAI)
- Energiebesparingsprogramma woningen van de provincie Noord Holland (EBP PNH)
- Specifieke uitkering Soortenmanagementplan (SpUk SMP)

Deze aanpakken zijn doorlopend en vallen binnen het thema energietransitie in het uitvoeringsprogramma. Het college stelt telkens de aanpak voor Heemstede vast binnen de door het rijk of provincie gestelde kaders.

De in het Uitvoeringsprogramma 2024 opgenomen acties passen binnen het budget van de bovengenoemde landelijke en provinciale programma's en de bestemmingsreserve Programma Heemstede Duurzaam. Voor de periode 2025-2028 wordt een nieuw beleidsprogramma opgesteld waarin opnieuw structureel budget wordt gevraagd. Dit wordt opgenomen in de kadernota. Door structureel budget vanuit de gemeente te reserveren worden we minder afhankelijk van landelijke en provinciale regelingen. Hieronder volgen argumenten om in te stemmen met het eenjarig uitvoeringsprogramma.

Argumenten

Ad 1. Door in te stemmen met het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024 kan de versnelling gerealiseerd worden om de duurzaamheidsdoelen te behalen.

Na instemming met het uitvoeringsprogramma kan de verduurzaming van Heemstede verder worden uitgevoerd. De projecten zoals in het uitvoeringsprogramma beschreven, bieden mogelijkheden voor versnelling naast bestaande acties.

Ad 2. Door de zienswijze te vragen van de commissie Middelen wordt, waar nodig, bijgestuurd op de projecten en de inzet van de middelen.

In de nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 zijn de kaders vastgelegd waarbinnen deze projecten en acties moeten vallen. De commissie Middelen kan haar inbreng leveren op de volledigheid van het uitvoeringsprogramma en de verdeling van het budget.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Ad 1. Als dit jaarlijks Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024 niet wordt uitgevoerd loopt de verduurzaming van de gemeente vertraging op.

Om de gestelde doelen te behalen en te voldoen aan de (landelijk) opgelegde verplichtingen is het nodig om de uitvoering van duurzaamheidsbeleid te versnellen. Vanwege de huidige onduidelijkheid over de continuïteit van het landelijk klimaatbeleid en de netcongestie is ook onzekerheid over het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. Daarom is het uitvoeringsprogramma voor één jaar opgesteld in plaats meerjarig zodat we nu wel verder kunnen gaan.

Financiën

De bestemmingsreserve van het Programma Heemstede Duurzaam is toereikend voor de acties zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma 2024. De acties en projecten vallen binnen de kaders zoals vastgesteld in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024.

Eind 2023 is de stand van de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam € 293.683. Hiervan moet voor de cofinanciering van het Energiebesparingsprogramma van de provincie Noord-Holland nog € 98.582 worden gereserveerd. De stand van de bestemmingsreserve eind 2023 is € 195.101. Inclusief het structurele budget van 2024 is in totaal beschikbaar voor 2024 € 248.001 voor de projecten zoals genoemd in het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024 (bijlage 1). Dit budget wordt zoveel mogelijk gecombineerd met landelijke en provinciale regelingen en andere budgetten binnen de gemeente.

Samenwerking en communicatie

Dit jaarlijkse uitvoeringsprogramma is integraal opgesteld vanuit de verschillende disciplines binnen de gemeente die aansluiten op de vijf thema's. Door deze aanpak waarborgen we om integraal te werken binnen het overkoepelend thema duurzaamheid. Daarnaast wordt ook nauw samengewerkt met de energiecoaches van HeemSteedsDuurzamer als het gaat om de versnelling van het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Zij komen bij veel huishoudens thuis en horen wat leeft bij inwoners. Dit gebruiken we voor onze aanpakken zodat deze zoveel mogelijk aansluiten op de behoefte in Heemstede. Bij alle genoemde projecten zetten we in op optimale participatie.

Bijlage(n)

1. Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2024
2. Monitoringsverslag Heemstede Duurzaam 2023